

Y Edebiyat Dergisi Yarpuz 39

ISSN: 2687-2307

Mart-Nisan 2024

*Babil'im bahçe içre, yâr beni Şiraz bilir
Şifayım zahm-ı dîle dermansız maraz bilir*

Taner Eker

Fotoğraf/ Mehmet GÖREN

Sündüs ARSLAN AKÇA * Ercan SAĞLAM * Kazım GÖK * Yahya ÖZKÖK
İsmail DELİHASAN * Mevlüt YAVUZ * Rıdvan YILDIZ * Mustafa IŞIK
Kadir KÖSE * Haşim KALENDER * Selim ERDOĞAN * Nurkan GÖKDEMİR
Ayşe ARSLAN * Sadiye Esmâ KARABULUT * Mustafa Kemal ERDOĞAN
Salih SEZEN * İlker GÜLBAHAR * Akif DUT * Mehmet OSMANOĞLU
Nafiz YILDIRIM * Gülçin Yağmur AKBULUT * Mehmet GÖREN
Fatma SÜMER * Celalettin KURT

Edebiyat Dergisi Yarpuz

ISSN : 2687-2307

Sahibi
Halil DEMİR

Yazı İşleri Müdürü
Halil DEMİR

Genel Yayın Yönetmeni
İlker GÜLBAHAR

Editör / Tasarım
Kazım GÖK

Yayın Kurulu
İlker GÜLBAHAR
Mehmet OSMANOĞLU
Akif DUT
Haşim KALENDER
Kazım GÖK
Mehmet GÖREN

Son Okuma
Akif Dut

Yazışma ve Gönderi Adresi
Kale Mahallesi Elçibey Caddesi
A101Market Yanı Kat:1 No: 18/B
Afşin/Kahramanmaraş

www.yarpuzedebyatdergisi.com
Mail:yarpuzedebyatdergisi@gmail.com

Facebook: Yarpuz Edebiyat Dergisi
Instagram: yarpuzedebyatdergisi

Yayın Türü: Süreli Yayın
ISSN : 2687-2307 Aylık (e-Dergi)

Yıl: 5 Sayı: 39 (Mart -Nisan2024)
İletişim Tel: 0541 629 94 66

Baskı:Fa Ajans
Tlf: 0 344 2350274
Onikişubat /Kahramanmaraş

Eserlerin hukukî sorumluluğu yazarlarına aittir. Yarpuz Edebiyat Dergisi'nden yapılan alıntılarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

Yarpuz Edebiyat Dergisi
Afşin Merkez Yayın Grubu
tarafından çıkarılmaktadır.

Otuz Dokuzuncu Yarpuz İçindekiler

- Hasbi/Hal / Sündüs ARSLAN AKÇA / 3
Yoklama / Ercan SAĞLAM / 4
Meyvesi Kekre Ağaç / Kazım GÖK / 5
Danya ile Raid / Yahya ÖZKÖK / 6
Kardeşe Ağıt / İsmail DELİHASAN / 7
Parmaklıklar Ardında / Mevlüt YAVUZ / 8
Yolun Ömrü / Rıdvan YILDIZ / 9
Tufan Huzur / Mustafa IŞIK / 10
Olduktan Sonra / Kadir KÖSE / 11
Neler Olur / Haşim KALENDER / 12
Bir Eşikten Bir Eşiğe / Selim ERDOĞAN /13
Sorgu/Zaman / Nurkan GÖKDEMİR / 14
Y/an / Ayşe ARSLAN / 15
Yokluğunda / Sadiye Esmâ KARABULUT /16
Ciğerçarem / Mustafa Kemal ERDOĞAN / 17
Güzellik Marşı / Salih SEZEN / 18
Yalnız Şehir Sancıları / İlker GÜLBAHAR / 19
Derin Susmaların İzi / Akif DUT / 20
Toprak / Mehmet OSMANOĞLU / 21
Gönül Hûn Oldu Şevkinden (Dahilek Ya Resul
Allah) / Nafiz YILDIRIM / 22-25
Daktilo / Gülçin Yağmur AKBULUT / 26
Sevmek Acıdır / Mehmet GÖREN / 27-28
Ben Bir Ateş Gördüm / Fatma SÜMER / 29-30
Celalettin KURT /Gönlüm Yurdundur / 31

gönlümün kahyasıyla çoktandır dertte başım,
dügün evi gibiyim hiç bitmedi telaşım.

eyüp sabrı arandı çocuksu bakışında,
kavak yelleri esen on sekizlik yaşında.

iki dirhem çekirdek süslenirdim o zaman,
düşlerime girerdi beyaz atlı kahraman.

zaman tuttu yükünü, beni akışa saldı.
hayat değirmeninde kırıklarım çoğaldı.

kırık yürek bıraktı, saçıma kırık beyaz.
ne zaman kırılır ki gönlümdeki bu ayaz?

kıyıya vurmuş ruhum bir ümit bekler durur,
yeşerecek sanırken ümit içimde kurur.

bir daha küllerimden doğar mıyım bilmem ki?
anka'nın kanadında ağar mıyım bilmem ki?

ayrılığın gözleri pırl pırlıdı her dem,
mecnun'du can yoldaşı, bir onunlaydı hemdem.

gönlüm ki bekleyişi bir kendine yâr sandı,
yalnızlığım benimle uğraşmaktan usandı.

bu yüzden şiirlerim iki ters bir düz gibi
çıkıyorum sandıkça buluverdim en dibi.

geometri dersinde öğrendim uyumayı
kapı zili debriyaj marş dişlisi çingirak
görmedim faydasını okunmuş bir pirincin
aklımda yer etmedi habeşistan ve irak

sosyoloji dersinin en parlak elemanı
muslukla cilveleşen havuz problemiyim
yolcuları sahtekâr mürettebatı yüz­süz
okyanusa açılan bir yelkensiz gemiyim

matematik dersiyle başladı korkularım
çiçeksizdim, dünyaya iyilik etmedim ben
çok amaçlı bir eşya gereksiz bir nesneyim
her tören sırasında şebeklik icra eden

yabancı dil dersinden gayet hatırlıyorum
resimciydi dinciydi bedenciydi fencimiz
konferans münazara duyuru demeç forum
felsefede çark etti en akıllı gencimiz

tarihten koparılmış bir talebe olarak
kopya çektim salladım piç ettim soruları
kurtarma sınavında ezberledim türkçeyi
burgonya çam yeşili kül rengi açık sarı

ramak kaldı ölmeme iç sesime tutundum
insanım kimyam budur uyanır uyuklarım
kim ki beni bu sene sınıfta bırakacak
ondan hesap soracak terleyen bıyıklarım

düşmediğim yer kalmadı hem de veresiye
dal yaprak aradım damla damla
toprak kıskançtı elinden düşmedi şemsiye

kan ter içerisinde kaldım
tanıdığım koyu karanlıklarla tuzak kurdum
ezberini bozdu şafaklar
ya da
çıkamaz sokaklardan kaçtı tutamadım öğleler

aylarca uyanık bekledim elimde kamçı
dörtnala çekip gitti ikindi ile düşü

akşamın kilitliydi dudakları
içinde dilindeydi yıldızlı muştuları
hayalim bile çilingir yorgunu

dikine kovaladım
dağlara çoktan çıkmıştı gecenin yüzü
gamzesinden öpemedim

yarım asırdır yoruldum
evde tavan arasında kuş tüyü yatak buldum

oradaki dinlenme kendime ait değil
ama gelecekte boynunu bükerek
bahçeye meyvesi kekre bir ağaç gelirse
onun dibinde dinleneceğim sonsuz kere

kahve kokan kurşunlar aldı güzel danya'yı.
filistin'de bir genç kız vuruldu güpegündüz.
hangi çılglık uyarır zulme sağır dünyayı?
ırzımız senelerdir çiğnenmekte düpedüz.

o lanetli kavimde birkaç ödlekin
kahpe bakışlarında bir güneş sönüyordu.
gündemine düşmedi feminist bir neferin,
on yedi yaşındaydı, okuldan dönüyordu.

korku saldı itlere bıçak gibi bakışı,
salyalar uzanırken tertemiz iffetine.
işte böyle burada hayatın yazı kışı,
nice şehit verildi israil cinnetine.

danya'nın intikamı nasip oldu raid'e.
kahve kokulu katil boyladı cehennemi.
selam olsun bizlerden o kahraman yiğide.
misk ü amber kapladı şehit olduğu demi.

danya'yı gelin etmek istiyordu babası.
cenaze töreninde istedi şehit kızı.
şehit oğluna yoldaş eylemekti çabası,
filistin ufuklarında parlayan o yıldızı.

kudüs'ün gölgesinde kıyıldı nikâhları,
cennette anlı şanlı düğünümüz var bizim.
kıyamete kalmasın müminlerin ahları.
göğe doğru avuçlar,kutlu intizar bizim.

“kardeşim esat delihasan için...”

kardeři ölen bilir
hoş yařyorsun sayılmaz ya
sen öyle say
kardeşin de sende yaşıyor say
insan ölünce kardeři de ölür
babadan acıdır kardeş acısı
sen ağlarsın dağlarda çiçekler ağlar
nisan ağlar, bahar ağlar, mevsim kış olur.

bir de anan ağlar
yırtılır gibi ciğeri ağlar
teselli... ah yalan şeyler
ne avutabilir ki seni
kendine yalan söyle
yalan dünyada bir yalanın da senin olsun
ama hakkın değil boyun bükmek
hakkın değil ağlamak
amca baba yarısıdır
yarın ölür yarın yaşar.

hiç bu kadar ağlamayı sevmemiştim
hiç bu kadar ağlamak güzel gelmemiřti bana
inanç soğutuyor bütün yanıkları
yandım anam
sođut ateşimi Allah'ım.

Tecrid-i Mutlak'ta koridor boyu
Gölgelerden duyuyorum sesini.
Bazen hafif bazen zifiri koyu
Duvarlara boyuyorum ben seni.

Taşa kesti vücudumun her yanı,
Parmaklık ney üfler kulaklarıma,
Benden gayrı demek yok ki duymanı
Dahil etmediler yasaklarıma.

Kundaklanmış dükkan içi bir yürek
Kelama hacet yok anlayanlara.
Ha ben ha şu yosun bağlamış direk
Ölümcül bakışlı gardiyanlara.

Fal açtım kelebek kanatlarından,
El ele tutuştu tabutlarımız,
Müebbet hapislik isnatlarından
Uçtu özgürlüğe vücutlarımız.

yokuşta etini göğüsleyen kısrağın
dengesini bulacak akacak ter
biçimlenen dünya aynıya işaret
geçimsizliğim benim değildir; gençliğim, hoyratlığım...

ayağı üzerinde uyuyor dağa diklenen at;
yolun ömrü onun ömrü
yellerinden ileri düşen aceleci
kısa günler, ayazlar biriktirir
geçtiği suyu oyalıyor durgunluğu

iki gözü rüzgarlı yeni cepheler, uzak coşkuyla
kendini doldurmuyor düzenin bozukluğu
ömrün yemini o kan
hiçbir şeyi duymadı, kime bulaştıysa ondan ayrıldı
şimdi yalnız atçılık oynadığım uzun değnek kaldı elimde

gün yüzüne çıkmaya fişkırın tohumla
kısıkrak tutunarak toprağın saçına
ölmüş, gömülmemiş yeraltı şehriydi
kansız ve kırılğan gözlerin

kıyamet saatidir, yaşlı tik taklar
ustura ağzında yürümek gibi usulca
birbirimizin ellerinde ölürdük
adımızı diyardan diyara nakşederdi
eskice bir zamanın ozanı

dünya sesini duysun diye alfabeyi
diline asardın, kalbin avucunda,
ne zaman gitsen bir yerlerim ağırır
izinde dermanı aramak ayıp değildi

ey şair, ya durursa bir gün dünya
dağlar denizleri içmeye giderse...
yaşlı kentin gözleri elimde fener
asılı kuşlara çiviymi isyan provası

ölümden sonra dönmek olursa
kolayca alışsın diye kalbimiz
şairler tutardı yaşamak çetelesini

yağmur iniltisi, yalnız ve تنها mabet
sonsuz kalabalıkta yaradır kimliğim
daha ayaklanmadan sırtımda dünya
güzel günlere çıkaramadım şapkayı.

Kader-i mutlakla Hak'tan gelene
Karşı konulur mu geldikten sonra?
Çare ne ki olmuş ile olana
Başa dönülür mü olduktan sonra?

Sevgide iştiyak derinden gelir
Derinden gelmeyen sevgi mi olur?
Sen güven kalbine doğruyu bilir
Gönül yanılır mı bulduktan sonra?

Kötülük insanı gerer ve yorar,
Kötü de aslında bir huzur arar.
Elbette her insan huzura erer,
Kini ve nefreti sildikten sonra.

Muhakkak bir işin zamanı olur,
Zamana uydukça kolaylık gelir,
Ertelenen iş'te hayır mı kalır,
Yapmadan yarına kaldıktan sonra?

Mazlumlar dışlanır bir hiç uğruna,
Dışlanmışlık taş bastırır bağrına,
Değer verilmeyen iyi birine,
Acınsa ne olur öldükten sonra?

Kimimiz haramdan uzak kaçıyor,
Kimimiz harama kucak açıyor,
Kuşkusuz her beşer bir gün göçüyor,
Ya günah ya sevap dolduktan sonra.

Bu nefis dünyada rahatlık arar,
Köse'ye sinsice tuzaklar kurar,
Ötede pişmanlık ne işe yarar,
Huzur-u mahşer'e vardıktan sonra?

Aç kardeşin bir ah çekse ırakta
Sofranda bal olsa zehir oluyor.
Fani el sallarken bu son durakta
Nefsime sorunca tehir oluyor.

Hiç hasta olmasan zaman eliyor,
Gözlerim akarken yüzüm gülüyor,
Alnına yazılan başa geliyor,
Bozulmaz gerçektir ahir oluyor.

Kurtlar sarlanırken kuzu postuna
Suçlu suç u yamar almaz üstüne,
Doğruyu deyince dostlar dostuna
Teşekkürün yeri kahr oluyor.

Sen özünden ağla, el güler sansın.
Ayık, kendine gel, düşün insansın.
İster inanmasın ister inansın,
Gediğın arkası çukur oluyor.

Ömrümü geçirdim gün saya saya,
Çiftler evlenirken bakmıyor soya.
Her tarafı yapma her yanı boya,
Ela gözler şimdi çakır oluyor.

Başladı sandığım bitişmiş meğer,
Sonsuzu karartır maddeye değer,
Eşeğın ardına düştünse eğer
Varacağın mekân ahır oluyor.

Tapusunu alsa dünyayı sarsa
On metre bez malın üç metre arsa.
Suçlu aklanıyor serveti varsa
Pisliğe batanlar tahir oluyor

Küçüğünü sevmez, büyüğü saymaz.
Allah var, edenin yanına koymaz.
Oruçta hastadır, ezanı duymaz;
Fetva keser iken mahir oluyor.

Gönül bağım susuz çöle dönüşür,
Kalender gül seven güle dönüşür.
Damlasın sabreyle göle dönüşür,
Dereler birleşip nehir oluyor.

erdem insanlığın tek süsü gibi
erdem, eylemlere hürmet katarken
değmek gönüllere ak kanatlarla.

....

yollar hoş bir şafak türküsü gibi
yollar akşam yakut güneş batarken
günü özet geçen ılık rüzgarla.

...

yıllar bir buhurdan tütsüsü gibi
yıllar gürül gürül, yürek atarken
her dem hatırlanır taze baharla.

...

hayat bir yolcunun öyküsü gibi
hayat bir fasıla handa yatarken
yola revan olmak ahşap atlarla.

bitti koca bir yıl daha, diyordun ya!
dünyalık sınır alginla ve rak kam lar la
yıl 20..tü/ yeni bir yıldı dünya âleme güya!
gerçeğiye hep yinelenen başı sonu yalandı
yitim yıkım kıyımdı dinmez zulüm ve kandı

şimdi/ gizli sinsi tuzaklar ardı apaçık/ itiraflar
ifşalar/ ardı çetrefil sorular yanıtlar var uslarda
öl-kal-yaşa meseleleri kurgu sayrılar kıranlar da
kara masalarda sorgulanıyor kan boylu boyunca
ve kederli ve yaşlı mahzun yeryüzü halklarınca
sorgulanacak da/çağlar boyu süren kıyımların
sonsuz utancın ve kan tarihlerinin yazarları!
soysuz sefil çağ kabilleri! ve de firavunları!

uzak değil san büyük hesaplaşma kıyam
geri dönüşsüz dipsiz kara kayboluşları
ve umarsız sonları dünya şerlilerinin
çok yakın belki de hiç umulmayan?

yerin ve göğün derin gizem sesi
bekleyin! dedi/ sonsuz umarla
ve sabırla/ hiç beklenmeyi!

bana güzel sözler söyle
güzel düşler kurabilmem için
soldu tüm çiçekler
bana çiçek koparıp gelme
güller dik bahçeme
güzel kokular salsın gönlüme

aratma bana aşkı
bu yaşadığına aşk deme
yudun mu ki dua ile
ağlattın mı kalbini
tek bildin mi ki aşkı
değdi mi tenin secdeye

ölüm ile aşk durmaz yan yana
ölenle ölmez aşk
aşk an/la/mak
an/la/madan olmaz aşk
k/ana k/ana bul yolunu

kör gözüne çekilen sürme neye yarar
aç kalbini dök siyahı
çık zifiriden
herkesin zindanı kendi kalbi
kafesi beden kuş ruh
çırpınır durur
canı yana yana
aşk sığmaz cana
bul y/ana y/ana
y/an y/an
her zerrenle hu

eskittim
iki kedi bir akvaryum
iki ev bir demlik
iki hıçkırık bir nefes
iki göz bir ağız
iki beyaz lale bir toprak
irade hodbinlik yaptı
bir sihirbaz çağırıldı gönlüme
geçmiş diken gibi
büyüdü rüyada
gelecek borcunu
düne aksetti
tozlu sayfalar düşerken
iki sihirbaz
girdaplı ikilemlerde
umudu
aşılıyordu kiraz ağacının çiçeklerine
dut toplamış ibibik kuşları
yağmurda kiraz aşerdi
iki veda bir dev
kiraz ağacına uçurtması takılı
dev ağacı göremiyor
iki sihirbaz getiremezken şapkadaki yokluğunu
bir gafildim / yokluğunu eskittim yokluğunda

çocuksu bağ ile dolandı saçlarına bakışlarım
gezgin perilere benzer çileyle kavgalarım
aklımdan hiç çıkmıyorsun
beş saat önce valla ben böyle değildim
hâlâ görebilirken güneşi
yüreğim
kıymıklara battı
can damarımın kemikleri kırıldı...

ırmaklar bitmez dağ başlarındaki dumanlar da
yüce saatine eriştim duvardaki gölgelerimin
hançer neden icat edildi diye artık sormuyor hiç sırtım
acının rengi varsa keyfi de vardır
o öğle radyolarında çalınan en hüzünlü şarkıyım ben
insanlar yalnız kalır, kötüler vicdansız
hani birkaç tele vurunca
hüzünlenirdim ya
şimdi o nağmelerin
heybetli geçmişine gizlediğim damlalarımı arıyorum
ellerim yığitti hâlâ öyle
vurduklarımı artık kağıtlara döküyorum
yüreğimden hangi harfi sökersem sökeyim “o” ile başlıyor
sonra hayat meselesine dönüyor sabahlar
otobüs bekle
işe git
çalış çabala
eğil bükül
vadesini bekle çayın çorbanın
hangi paydos vursa akşam olmaz...
ciğerçarem benim

güzelleşmek içindi saatlerce
güneşte yanması süsenlerin
bir patika yola herkesten önce koyulmuş
mart çiçeğinin kıskanması gelinciği
zamansız pınarların suyunda seyretmek ışığı
güzel demek için yaşamak
güzel olsun diye yaşam
güzelliğe tutunmak
seyretmek kendini mağara ağızlarında
bir mağara ağzında
kendine konduramadığı mucizeleri ummak mağaradan
çırptıkça uzayan harf kanatlı kuşlarla
uçuşan baba selamı,
bir komando
emziği düşen ağızdan
bir çocuk
karşıkı dumanla
söylemesi sürdüğünü yaşamın
son sözü
güzellik ölmedi demek daha
namluların altında süren yaşamı yavşanın ebegümecinin yaban gülünün
boynu devrilmiş bir puhu görerek
gözlerinden bilir kelebeklenen sancıyı
bakamaz bir daha ağaca kuşa dağa
güzel göremez gözleri bir daha
asmaya gülümseyemez eskisi gibi
kükürdü sesinden tanıyan ellerinden
akmasın dünyanın diye kiri
eşelemez toprağı
siperi artık bir ardıcın gölgesi
dünya kararır dağlar karanlık
oteller akdeniz'in sesini duyamaz
güzellik tıpkı anasının sesi
kararan gözlerinin
sürmesi çalındığında
müfreze yürürken uzağa
neydi güzellik
olacak son sözleri
ıslığın

“Kudüs’e”

bu şehri bir yerlerden tanıyorum
bu ağacı, bu toprağı
ve gökyüzüne asılı hilali
sokakları kuşatan kurşun izlerinden
ve barut kokulu bu akşamüzerlerini
alınlardan kan sızan
‘la tahzen innallahe meana’ saatli zamanlardan
soluk renklerinden
esarete inat kanat vuran kuşlarından
soğuk çizgilerinden tanıyorum

bu kaldırım taşlarını bir yerlerden tanıyorum
cansız düşen bedenlerin
dağları omuzlamalarından
yetim çocukların
şehadete sarılı haykırışlarından
öksüzlüğünden ezanların
secdegâhın sahipsizliğinden

ve kopuyor içimin labirentlerinde
dünyayı taşıyan halatlar
bu şehri feryadından tanıyorum
günlerdir haftalardır utanıyorum
boğazımdan aşmayan sudan ve lokmadan

Yağmur kokusunu tatmamış tenleriyle

Mümbit bir hayatı sorguluyor yüreği çorak insanlar...

Yaz yağmurları eşliğinde dağılıyor şehrin ışıkları. Bir akşam alacasında birden susuyor seni hatırlatan şarkılar. Ellerin hüznü haberlerin izini taşıma telaşında çırpınırken baharı müjdeliyor vedalar. Yağmur hasreti bitiriyor. Mevsim de hazır. Toprağın bağrında bir ince suskunluk türküsü gezinirken bulutlar sabrını kuşanarak geçiyor üstümüzden. Derinlere sinen kederle birlikte yaprak yaprak dağılıyor düşüncelerimiz.

Hallaç pamuğu gibi savrulma korkusuyla dönen bir dünyanın eşliğindeyim. İçimde derin susmaların izi. Hangi yöne dönsem siyah bir boşlukla karşılaşılıyor gözlerim. Yüzüme değen yabancı bir rüzgâr bilmediğim, bilemediğim bir duygu bırakıyor tenimde. Telaş... Ürperti... Yokluğundayım. Yok musun? İçimi yokluyorum. Belki sesine denk gelirim diye. İçim,içim... Yangın yerine dönmüşsün.

Çıkıp yürüsem ölgün ışıkların çizdiği tozlu yollardan geçip. Düşen yapraklar gibi savrulmasam. Belki de diner sensizliğin acısı. Bir yola çıksam ya da içimde bir duldaya çekilsem. Düşünsem. Düş gibi olmasa. Üşümesem. İçimde biriken tortular aydınlansa. Yürürken suyu bir başka geçsem. Öylesine dağınık olmasa her şey. Bir yola düşsem. Kaybolmasam...Arasam ve bulsam kendimi.

Ama bir kapı önü sessizliği gibidir hayat

Perdelerden süzülen umudu çoğaltır

Uzaklara sevdalı bakışlar gibi tutunur yorgun demirlere

Hiç beklemediğin bir akşam çiçeklerle karşılar

Sesinde tatlı bir telaş

Açarsın kollarını ve yüreğini

Oturup bir köşeye yolu ve yolcuyu gözlersin

Seni kendine çağıran mısralar yankılanır dilinde

“bizim de yaşadığımız hayattır kardeşim

biz de soluk alıp vermedeyiz

yani her insan gibi sevmekteyiz, sevilecek şeyleri

bir kır çiçeğini, çimeni, toprağı, börtü böceği

kurban bayramlarında kınalı koçları

başları el oyası işlemeli yemeni ile kapalı

bembeyaz saçlı, kırıış kırıış alınlı

pencere kenarlarında oğullarını bekleyen anaları...”

Yaz yağmurları eşliğinde dağılır şehrin ışıkları. Bir akşam alacasında yeniden söylenir şarkılar. Ellerin hüznü haberlerin izini taşıma telaşında çırpınırken baharı müjdeler her veda. Yağmur hasreti bitirir. Mevsim de hazır olur üstelik. Toprağın bağrında bir ince suskunluk türküsü gezinirken bulutlar sabrını kuşanarak geçer üstümüzden ve hayat biteviye devam eder.

İnsan ki yaratıcı tarafından yeryüzüne halife olarak gönderilmiş ve geriye kalan tüm mahlukat onun hizmetine elverişli kılınmış, bizzat vahyin ifadesiyle “Biz insanları yarattığımız varlıkların birçoğundan üstün kıldık.” şeklinde takdim edilen varlık.

Toprak ki, bu üstün meziyetlerle yaratılan insanın mayası, ham maddesi kılınmış. Bunun için değil midir toprakla temas etmenin rahatlatması insanı, yaşı ilerledikçe toprağa meylinin artması insanın. Gri bulutlardan yeryüzüne inen yağmurlardan sonra duyulan toprak kokusunun huzur salmadığı bir kalp var mıdır? Çağın rahatsızlığı olarak kabul edilen stresin kaynağı, adeta kendi iradeleriyle apartman katlarına mahkum edilen insanların topraktan uzak, yaratılış fitratına aykırı bu yaşam tarzları olduğu söylenemez mi?

Toprak, uğruna nice savaşların, kavgaların yapıldığı, fetihlerin konusu, ülkeler için bir karışının kaybedilmesiyle dahi bağımsızlığın gölgelendiği, yüzölçümü hesabıyla genişledikçe devleti imparatorluk yapan, devletin sıfatına ve gücüne kuvvet kazandıran, kişiler için ise korunma açısından “namus” kavramıyla eş tutularak kutsal kabul edilmiş madde. Nihayet “vatan” tanımının olmazsa olmaz unsuru; üzerinde bir milletin yerleşmesiyle “vatan” niteliğini kazanan ve o vatani korumak uğruna ölenlerin dinimizde en yüce mertebelerden şehitlik ile ödüllendirilerek bizzat yaratıcı tarafından da mukaddes kılınmış, kainatın özünü teşkil eden üç ana unsurdan biri, belki en önemlisi. Toprağın bu değerinin altında yatan hiç şüphesiz yaşama alanı olmasının yanı sıra zorunlu yaşamsal kaynakların önemli bir kısmını bağrında saklıyor olması. Ve o kaynaklar değil midir asırlar boyu süren/sürmekte olan paylaşım kavgalarının sebebi?

Toprak aynı zamanda en insani faziletlerden olan vefa ve cömertlik duygularının da en mükemmel numunesi dense yeridir. Bakılırsa, işlenirse, bağrına ne atılırsa onun için müşfik, engin, cömert bir ev sahipliği yapar, yaratıcının izni ve ilhamıyla evirir çevirir, korur kollar ve nihayet bir buğday tanesine yedi yüz taneli başak veririr, bir çekirdekten asırlık koca koca ağaçlar meydana getirir. Renk renk, desen desen çiçekler, ağaçlar, meyveler, sebzeler...Hepsi o esrarengiz madde ile su ve güneş ışığının birleşimi sonucunda yaratıcı tarafından o madde eliyle insanlığa ve tüm mahlukata “rızk” olarak sunuluyor mu? Saksılarla evlerin baş köşesine kurulan ve içimize ferahlık veren çiçeklerin mümbit yatağı yine toprak değil midir? Hiçbir zaman sırtını dönmez insana, küsmez, kin tutmaz, terk etmez yoldaşını. Merhum usta halk şairi Aşık Veysel’in dilinden ve telinden iç çekerek dinlediğimiz “Benim sadık yarım kara topraktır.” türküsünde ne de güzel anlatıl-

mış toprağın vefası:

“Karnın yardım kazmayınan belinen
Yüzün yırttım tırnağınan elinen
Yine beni karşıladı gülinen
Benim sadık yarım kara topraktır.”

Öte yandan, kulluğun nişanesi olan secdenin, insanın mukaddes addedilen alınının toprağa sürülmesiyle gerçekleştiği ulvi bir makam. Fetih Suretinin 29.ayetinde müminler için, “Onların alameti simalarındaki secde izidir.” şeklinde bildirilen niteliğin manevi alamet yanında maddi alamet olarak kabul edilen secdede alın zeminle temasıyla özellikle alında oluşan secde izine işaret ettiği düşünülürse, alındaki söz konusu izin kaynağı yine toprak değil midir?

Diğer yandan yaratıcının “Adl” sıfatının şaşmaz temsilcilerinden ve tezahüründen birisidir toprak. Vefa bahsiyle irtibatlı olduğu için orada da ele alındığı üzere, kendisini işleyen, bakımını yapan herkese inanç ve fikir ayrımı yapmaksızın nimetlerini sunması, yaratıcının onun eliyle rezzak sıfatını tüm mahlukat için tecelli ettirmesi. “şüphesiz insana kendi emeğinden(çalışmasından) başkası yoktur”(-Neml suresi, 39.ayet) ayeti buna işaret eden semavi delillerden değil midir?

Ve bu derece ulvi dereceler bahşedilen bir maddenin aynı zamanda “tevazu” nun simgesi olarak kabul edilmesi, ayaklar altında çiğnenecek nitelikte yaratılması, bütün mahlukatın ayaklarının altına serilmesi de ayrı bir ibret vesikası değil midir? Bunca değerine şeklen müthiş bir tezat olgusu olarak şanı tevazu olarak bilinen esrarengiz madde toprak, bu özelliğiyle insana da kibir okyanusundan uzak durup tevazu ırmaklarında yıkanmayı salık veriyor mu?

Özetle, yaratıcının yeryüzündeki halifesi olarak insan; bir avuç topraktan yaratıldı, onun üzerinde, onu koruyarak ve ondan rızıklanarak müddeti tayin edilmiş bir ömür yaşadı ve nihayet onun üç metre-karelik bir kısmını binek edinerek Rabb'ine doğru yola çıktı.

Selam olsun toprak gibi aziz ve kıymetli, toprak gibi cömert ve vefalı, toprak gibi mütevazi ve vakur olanlara ve yüzünü, kalbini toprağa tertemiz olarak döndürmek için hazırlayanlara...

“Cihanda itibarımız varsa “O”ndandır !”

Yüzyıllardır şiir üzerine çok şey söylendi ve yazıldı. Şüphesiz hepsi de doğrudur. Bize göre de şiir, az sözle çok şey anlatma sanatıdır. Belki de şiirin tercih edilmesindeki sır da burada gizlidir. Yani şiir sayfalar dolusu sözle ifade edeceğimiz bir şeyi birkaç dizede ifade edebilme becerisidir bir bakıma. Sonra şairlerin gayretleri, meramlarını ifade edebilme veya aktarma endişesi de değildir sadece. Anlatılmak istenilen duygu ve düşüncelerin en güzel, en kısa şekilde anlatılması da herkesin isteğidir. Kısacası şiir her millette ve dönemde sevilmiş, yazılmış ve okunmuştur. Türk edebiyatında şüphesiz şiir her zaman başköşede yer almıştır. İslamiyet sonrasında olduğu gibi İslamiyet öncesinde de Türkler arasında çok değer görmüştür. Türkler İslamiyet öncesinde ölülerin ardından “yug” törenlerinde sagular (ağıtlar), aşk, tabiat gibi konularda koşuklar söylemişlerdir. İslamiyet’ten sonra ise Türkler en güzel duygularını şiirle dile getirmişlerdir. Sevdalarını gazel, koşma, semai gibi türlerle dillendirmişler hatta birbirleriyle en güzeli söyleme ve yakalama gayreti içinde olmuşlardır. Yeri gelmiş muhataplarını kasideler yazarak göğe çıkarmışlar, yeri gelmiş yerdiklerini acımasızca (taşlama, yergi ve hiciv) şiirleriyle yerin dibine geçirmişlerdir. Şüphesiz bu sanatkarların (şairlerin) her zaman yüreklerinde şiirin en güzelini, sıra dışı olanını yazma endişesi hep olmuştur. Bu bağlamda Allah’a olan muhabbetlerini kulluk ve şairlik görevlerini münacaatlar yazarak, yine Efendimize (a.s) olan sevdalarını, aşklarını şiirin efendisi olarak bilinen naatlar yazarak dillendirmişler ve bu hususta da yarışmışlardır. Naatın lügat manası “bir şeyi överek anlatmaktır.” demektir Sözlerin en güzelini şüphesiz Efendimize (a.s) ithaf etmektir. Onun için şiir geleneğimizde naatların ayrı bir yeri vardır. İslam edebiyatında ilk naatı “Peygamber Şairi” olarak da bilinen Hassan Bin Sabit’in yazdığını biliyoruz. Türk Edebiyatında ise ilk naatı Yusuf Has Hacip “Kutadgu Bilig” adlı meşhur eserinin münacaat bölümünde on beş beyit olarak yazmıştır. Bu eserden sonra Türk edebiyatında münacaat ve naat yazmak bir gelenek haline dönüşmüştür. Çünkü sözlerin en güzeli önce Allah’a sonra Efendimize (a.s) ithaf edilmeliydi. Veya şairlerimiz en azından kendi

sözlerini, eserlerini müracaatlarla veya naatlarla güzelleştirmeliydiler. Fuzûlî’nin

“Yümn-i natünden güher olmuş Fuzûlî sözleri
Ebr-i nîsândan dönen tek lü’lü-i şehvâra su”

Ey Allah’ın Resûl’ü, seni övmenin bereketinden dolayı (naatini söylediği için) Fuzulî’nin sıradan sözleri nisan bulutundan düşüp iri inciye dönen su damlası gibi birer inci olmuştur, yine Fuzulî’nin ifadesiyle O (Efendimiz): “Seyyid-i nev’-i beşer, derya-yı dürr-i ıstıfa”dır. Yani insanlığın Efendisi, deryanın en seçkin incisidir.

Bu gelenek, Türk Edebiyatında yüzyıllar boyu devam etmiştir. Belki de en kısır dönmelerini Cumhuriyetin ilk yıllarında yaşamıştır. Cumhuriyetin ilk yıllarında Naat yazar M.Akif, N.Fazıl, A.Nihat gibi şairler öne çıkmaktadır. Yine bu dönemde bu şairlerin yanında peygamber sevdalısı olarak bilinen Yaman Dede’yi de görüyoruz...Bu mezkur ifadelerden hareketle Yaman Dede’nin “Gönül Hûn Oldu Şevkinden” adlı natını inceleme gayreti içinde olacağız. Şüphesiz bu güzel naat birçok yazar tarafından incelendi, gözler önüne serildi, bizim de gayretimiz bu güzel naatın ve şairinin canlı tutulması ve bizim de kelimamızın bu güzel ifadelerle saf bulması ve zenginleşmesidir. Aslında gayrete ve himmete muhtaç olan biz ve bizim sözlerimizdir, yani sözlerimizin Fuzûlî’den mütevellit, böyle güzel bir naatla süslenecek olmasıdır. Bundan başkaca bir gayretimiz de yoktur. Zaten sözlerin ve yazılanların en güzeli, O’na (Efendimize) ithaf edileni değil midir? Yine şiire geçmeden önce Yaman Dede hakkında birkaç kelam etmenin faydalı olacağı zannındayız...

Yaman Dede, Kayseri’de Hıristiyan Rum bir ailenin çocuğu olarak 1887’de dünyaya gelir. Adını “Diyamandı” koyarlar. Daha sonra Kastamonu’da Rüştîye Mektebi’ni okurken Mevlânâ’nın Mesnevî’sinin tesiriyle ilk aşk ateşi kalbine düşer. Liseden sonra İstanbul Hukuk Mektebi’ni bitirir, yirmi yıla yakın devlet hizmetinde bulunduktan sonra vefatına kadar serbest avukat ve gönüllü öğretmen olarak çalışır.

Ailesini üzmemek, onları Patrikhânenin tepkisinden korumak için imanını kırk yıl açığa vurmaz. Kırk yıl boyunca oruçlarını gizli gizli, çoğu zaman sahorsuz veya iftarsız tutmak zorunda kalır; namazlarını kendi mahallesinden uzak semtlerin mescitlerinde kılar. Fakat yüreğindeki Peygamber aşkını ve imanını daha fazla gizleyemez. 1942 yılında Mehmet Abdülkadir ismini alarak Müslüman olduğunu duyurduğunda ailesi onu terk eder, eşinden ve çok sevdiği kızından ayrılmak zorunda kalır. Evini, sahip olduğu bütün malını mülkünü ailesine bırakır. Bir süre avukatlık bürosunda mahrumiyet içinde yaşar ama artık orucunu ve namazını gizlemek zorunda olmadığından mutludur. İstanbul İmam Hatip Lisesi'nde ve Yüksek İslâm Enstitüsü'nde edebiyat ve Farsça dersleri okutur, talebelerine çok düşkündür ve onları çocukları olarak görmektedir. 1962 yılında yüksek ateşten vefat eder. Kabri İstanbul Karacaahmet mezarlığındadır.

DAHİLEK YÂ RASÛLÂLLAH

Gönül hun oldu şevkinden, boyandım yâ Resûlallah,
Nasıl bilmem, bu nîrâna dayandım yâ Resûlallah,
Ezel bezminde bir dinmez figandım yâ Resûlallah,
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ Resûlallah.

Yukarıda da izah ettiğimiz gibi bütün İslam şairlerinin en büyük hedefi her zaman güzel bir naat yazmaktır. Kimileri şairliklerini perçinlemek, şair kimliklerini öne çıkarmak için yazdıkları gibi (ki birçokları böyledir) kimileri de yüreklerinde tutamadıkları Allah, peygamber sevdasını iniltirler, feryatlar şeklinde dışa yansıtmıştır. Bu konu uzun zamandır hep bizi meşgul eden hususlardan biri esasında. Yani Yunus Emre'ye, Mevlana Celaddin-i Rumi'ye, Niyazi Mısri'ye, Eşrefoğlu Rumî ve yakın zamanımızdaki gönül dostu Hulusi Darende'vi (k.s) gibi (hepsine selam olsun) örnekleri çoğaltmak mümkündür. Bu zatlara şair kimliğini giydirip seslenmek çok cılız ve yersiz ifadelerdir bize göre. Gerçi bunları "mutasavvıf şairlerimiz" diye adlandırmış olsak dahi yine de tam anlamıyla kimliklendirmiş olamayız. Bize göre bu gönül dostları hiçbir zaman şair kimliği almak için şiir söylememişlerdir. Zaten birçoğu aldığı bu ünvanı dahi haberdar olmadan çekip gitmiştir. Avam arasında çok hoş bir söz vardır: "Dert söyletir, aşk inletir". Hakikat çok doğru, bu gönül dost-

ları da yüreklerindeki Allah-peygamber aşkını zapt edemediklerinden gönüllerini kavuran ateşler dışarı şiir veya sözcükler şeklinde çıkmıştır. Bizler dahi bu sözcüklere şiir veya özlü sözler deyip geçiyoruz. Efendimizin (a.s) "Ümmetimin alimleri beni İsrail'in peygamberleri gibidir." sözü bir bakıma bu güzel insanları işaret etmektedir. Yunus'un "Ölürse ten ölür, canlar ölesi değil." dediği gibi aşkın, sevdanın muhatabı, sahibi olan Allah, kendi sevdasından dökülen kelimeleri ve bu kelimeleri dökenleri zayi etmiyor, yere düşürmüyor, söylenenleri ve söyleyenleri de yaşıyor. Bu bağlamda Yaman Dedemiz de yüreğinde zapt edemediği aşkı, sevdayı bu şekilde dillendirmiş ve naatına "DAHİLEK YÂ RESÛLÂLLAH" yani "Sana sığındım ey Allah'ın Resûlü" diyerek sevdasını, aşkını terennüm etmeye başlamıştır. Gönül dostları, sevdalarını dillendirirken, açığa vururlarken bile haddi aşmamaya, edebi gözetmeye çok dikkat ederler. Yaman Dedemiz de Efendimizden (a.s) bir bakıma himmet ve izin isteyerek sevdasını kelimelelere dökmektedir...

Gönül hun oldu şevkinden, boyandım yâ Resûlallah
Nasıl bilmem, bu nîrâna dayandım yâ Resûlallah.

Ey Allah'ın Resûlü (a.s) senin aşkımdan, sevdandan benim gönlüm kan oldu, kana boyandı; senin ayrılığına ben nasıl dayanıyorum bunu bilemiyorum. Birçok şair ve insan sevdasını dillendirirken diliyle söyler, ancak Yaman Dede'nin biz hayatı boyunca bu aşk ve yangınla yaşadığını biliyoruz. Onun için o ateşin kendisini yaktığı gibi bizi de yaktığını görüyoruz. Zaten yanmayan yakamaz da...

Bir gün ikinci ezanına yakın bir zamanda bir talebesiyle karşılaşır ve o esnada Ezan-ı Muhammedî okunur ve müezzin efendi, Efendimizin ismine geldiğinde Yaman Dedemiz sendelemeye başlar. Talebesi, "Hocam hayırdır, neyiniz var hasta mısınız? der. Bunun üzerine Yaman Dede: "Yok evladım, O'nun ismini (Efendimizin) duyduğumda kendimi kaybediyorum. Ayakta duracak gücüm kalmıyor. Ya bir yere dayanmam ya da oturmam gerekiyor." der.

Ezel bezminde bir dinmez figandım yâ Resûlallah.
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ Resûlallah.

Ey Allah'ın Resûlü (a.s) ben ruhların toplandığı ilk mecliste (Bezm-i ezel) senin sevdandan inleyen bir figandım, yani senin sevda ateşin o zaman da bende vardı, figanım dinmiyordu yani benim feryadım ruhların yaratıldığı o günden beri devam ediyor, bu ayrılığın ateşiyle yandım, kavruldu. yüzünü, cemalini göster de ferahnak (sevineyim, neşeleneyim) olayım. Ezel Bezmi, bütün Allah dostlarının en çok üzerinde durdukları konulardan biridir. Ruhlar yaratıldıktan sonra kainatın sahibi Rabbimiz bütün ruhları bir araya toplayarak o meşhur hitabıyla (Araf 172) Elestü birabbiküm” “Ben sizin Rabbiniz değil miyim?” Onlar da, “Kalı bela, şehidna” “Evet, buna şahit olduk” dediler, dedik... İşte Allah dostları kendilerini hep bu hitabı, sesi duydukları günden beri sarhoş kabul ederler ve biz “Elest Bezminden beri sarhoşuz” derler.

Yanan kalbe devâsın sen, bulunmaz bir şifasın sen,
Muazzam bir sehâsın sen, dilersen rûnümâsın sen;
Habîb-i Kibriyâ'sın sen, Muhammed Mustafâ'sın sen;
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ Resûlallah.

Efendim (a.s) sen yanan kalplere devasın ve tek şifa kaynağısın. Senin cömertliğine, ihsanına, keremine, sınır ve hudut yoktur. Çünkü sen kainatın sahibinin sevgilisi, habibi Muhammed Mustafa'sın. Bir kudsi hadiste kainatın sahibi olan Allah, Efendimize hitaben: “Seni yaratmasaydım, seni yaratmasaydım alemleri yaratmazdım.” buyurmaktadır. Yani bütün kainatın tek yaratılış gayesi Efendimizdir. Bizler de onun ümmetiyiz, bu aşıklar için büyük bir saadettir. Yaman Dede de bunun farkındadır. Bütün yaratılmışların ona ihtiyacı olduğunu bilmekte ve Efendimize (a.s) hitaben, Ey Allah'ın Resûlü bu ayrılık acısına, ateşine dayanacak gücüm kalmadı, yandım lütfedip yüzünü göster demektedir.

Gül açmaz, çağlayan akmaz İlâhî nûrun olmazsa,
Söner âlem, nefes kalmaz felek manzurun olmazsa,
Fırâk ağlar, visal ağlar ezel mesrurun olmazsa,
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ Resûlallah.

Efendimizin (a.s) nuru olmasaydı, güller açmayacak, çağlayanlar, ırmaklar akmayacaktı. Hatta Efendimiz (a.s) yaratılmasaydı kainatta hiçbir şey yaratılmayacak “Levlake” sırrı tecelli etmeyecekti. Efendimizin (a.s) nuru, nazarı olmasaydı alemler söner, ışsız nirsuz kalır, nefes alamazdı. Hiçbir varlık yaşayamazdı. Bütün inananların, bütün aşıkların tek tesellisi Bezm-i Elest'te seni görmüş olma sevinci ve tekrar sana kavuşma isteğidir. Hatta öyle ki bu kavuşma vaadi ve sevinci olmasaydı ayrılık da kavuşma da senden ayrı kalmaya dayanamaz, ağlardı. Ayrılığın da ve kavuşmanın da tek tesellisi sana yeniden vaat edilen kavuşma arzularıdır. Ey Allahın Resûlü artık benim bu ayrılık acısına, ateşine dayanacak gücüm kalmadı, yandım lütfedip yüzünü göster.

Erir canlar o gül buy-i revan bahşın hevasından
Güneş titrer, yanar didarının bak ihtirasında
Perişan bir niyaz inler hayatın müntehasından
Cemalinle ferahnak et ki yandım Ya Resûlallah.

Efendim (a.s) senin, can bağışlayan gül kokulu esintin canları eritecek kadar güzeldir. Güneş bile sana kavuşma ihtirasından, yüzünün güzelliğine olan iştihakından, arzusundan titremekte ve yanmaktadır. Efendim (a.s) hayatımın sonuna geldiğim şu günlerde ateşler içinde yanan yüreğimi güzelliğinle, cemalinle ferahlat ki yandım, takatim kalmadı bu ayrılığa, artık yüzünü cemalini göster diye niyaz etmektedir.

Susuz kalsam, yanan çöllerde can versem elem duymam
Yanardağlar yanar bağrımda, ummanlardan nem duymam
Alevler yağsa göklerden ve ben messeylesem duymam
Cemalinle ferahnak et ki yandım Ya Resulallah.

Sana olan özlem ateşi ve yangını öyle fazla ki, ateşler içinde yanan çöllerde can versem, susuz kalsam kederlenmem, hiç gam değil çünkü bağrımda yanardağlar yanmaktadır ve bu ateşi söndürmek için denizlerden bir damla beklentim olmaz denizler, okyanuslar benim bu ateşimi söndürmeye yetmez. Göklerden alevler yağsa, içime dolsa, sana olan hasret

ateşimin şiddetinden bu alevlerin tesirini duymam. Şair bu yangından da hiçbir zaman şikayetçi değildir. Ey Allah'ın Resûlü (a.s) artık benim bu ayrılık acısına, ateşine dayanacak gücüm kalmadı, cemalinle, yüzünün güzelliği ile ateşler içinde yanan gönlümü ferahlat, lütfedip yüzünü göster diye inler...

Ne devlettir yumup aşkınla göz, rahında can vermek
Nasip olmaz mı sultanım haremğâhında can vermek
Sönerken gözlerim asan olur âhında can vermek
Cemalinle ferahnak et ki yandım Ya Resûlallah.

Artık şair ölümü arzulamaktadır ve Ey Allah'ın Resûlü (a.s), benim için en büyük devlet ve saltanat senin aşkınla, senin yolunda can vermektir diyerek, Efendimizin haremğâhında can vermeyi arzulamaktadır. Bütün Allah dostları ruhlarını, canlarını hep Efendimizin haremğâhında vermeyi arzular. Yaman Dede'nin de son arzusu budur çünkü bu büyük bir saadettir. Ancak Yaman Dede bu arzusuna ulaşamamış ve İstanbul'da ateşler içinde Hak-ka yürümüşür.

Boyun büktüm, perişanım, bu derdin sende tedbiri
Lebim kavruldu ateşten döner pâyinde tezkiri
Ne dem gönlün murad eyleser taltif eyle kıtmiri
Cemalinle ferahnak et ki yandım Ya Resûlallah (s.a.v).

Yaman Dede, naatının sonunda boynunu büküp, perişan olduğunu ve bu derdinin dermanının yalnızca Efendimizde (a.s) olduğunu beyan ederek, hâlini bir kere daha arz eder. Efendimizin (a.s) ayağına düştüğünü, her nefeste O'nun ism-i şerifini söyleyen dudaklarının hasret ateşiyle kavrulduğunu söyler. Efendim, ben de Ashâb-ı Kehf'in Kitmîr-i gibi senin kapında ne vakit murat eylesen lütuf ve keremine nâil olmayı bekliyorum. Bu lütuf da şüphesiz naat boyunca tekrar ettiği beklediği ,Efendimiz'in (a.s) cemâlini gösterip yüreğinin yangınını dindirmesi ve gönlünü ferahlatmasıdır.

Bu ifadeler olgun ve samimi bir aşkın yansımasıdır. Efendimizin (a.s)“Sizden biriniz beni kendi nef-sinden, annesinden, babasından, çocuklarından ve diğer bütün insanlardan daha çok sevmedikçe kâmil manada iman etmiş olmaz.” Yaman Dede de bunu çok iyi biliyordu ve Efendimize olan sevdası, muhabbeti her şeyin önüne geçmişti. Çünkü O'nu Allah sevmiş, ona “Habibim” demiştir. O'nu (a.s) Uhud Dağı sevmiştir. Mescid-i Nebevî'de hutbe okurken sırtını dayadığı hurma kütüğü sevmiştir. Çünkü O, yaratılmışların en şerefli, en güzeli ve kainatın Efendisiydi. Efendimizin (a.s) “Ümmetim içinde beni en çok sevenlerden bir kısmı benden sonra gelenler arasından çıkacak; onlar mallarını ve ailelerini fedâ pahasına beni görmeyi arzulayacaklardır.” diyerek işaret buyurdıkları aşıklarından biriydi Yaman Dede. Başta Efendimiz (a.s) olmak üzere O'na ve onun sevdiklerine selam olsun... Rabbim şefaathine bizleri de nail eylesin inşallah... Selam ve dua ile...

Bugün günlerden Yağmur. Biz, siz, sen, o, onlar yok. Vitrinde sadece “ben” tekil zamiri var iki turnak arasında.

Bugün şafak vaktinden, yarın tan yeri ağarınca dek zübdeme azatlıyım. Yolum kendim, yol arkadaşım özümle yapmış olduğum akit. Eski bir saat taktım koluma. Kurcalaya kurcalaya çalıştırdım. Sevinç yüklü bir ıslık doladım nefesime. Silkelendim. İstemediğim her şeyi omuzlarımdan fırlatıp attım. Kurtuldum boynuma asılan ipten. Bütün firari heveslerle dostluk zinciri kurdum.

Sürükledim kendimi, kendi kendimin içinden çıkardım. Korkularıma kafa tuttum. Düşlerimi avuç içime sığdırdım. Heyecanla araladım günün kapısını. Serçenin kanadında gökyüzünü, yunusun sırtında okyanusu dolaştım. Ak bir atın omurgasında saat yönünün tersinde koşturdum. Arka kapısından bindim, ön kapısından indim belediye otobüsünün.

Yıldızlarla yürüyüşe çıktım. Issız patikaların dar geçitlerinde dolaştık beraberce. Kum tepelerinin ardındaki nergisleri topladım. Kelebeklerle yarenlik ettim. En az özgürlüğüm kadar kısıtlıydı ömürleri. Pencereden kovdu beni. Bacasından girdim Kafdağı masallarının. Çocuk oldum. Körebe oynadım. Çelik çömlek, Arapsaçı...

Kuruyan çeşmelerden su içtim. Köre asa oldum; sağıra ses. Savaşları bitirdim. Barışı egemen kıldım. Mazlumun pusatı oldum, yoksulun karın tokluğu. Güneşin arka bulvarında annem ve babamla buluştum. Kimliğimi imha ettim. Yeni bir hüviyete büründüm. Siyahlara mola verdim. Belimde halat, sevda ağacına tırmandım.

Şunlar duyar, bunlar kınar, hesabı yok. Kural yok, sınır yok. Ayaklarımla götürdüğüm yere gittim, canımın istediği her şeyi icra ettim. Bir gökdelenin tepesine çıkıp avazım çıktığı kadar bağırdım. Kordon boyuna inip nihavent şarkılar, garip ayaklı türküler söyledim. Sokaklarda yalın ayak dolaştım, yolcusuz tramvaylara kafa tuttum. Kasırgayla çekişen gemileri selamladım.

Süte su katan mahalle bakkalının camını taşıladım. Alkolik ağabeyim dikildi karşıma. Arabasının lastiğini patlattım. En fazla bir kez daha döver beni zalim. Hukuk Fakültesinin önünde hıçkırarak ağladım. Vebalini ayyaş Vedat ile moskof zevcesinin boynuna yükledim. Gülleri ebruli bir bahçede aşkın yakasına yapıştım.

Sırtımdaki kabanı sattım. Sinemaya gittim. En sev-

diğim tatlıdan ısmarladım kendime. Cebimi şekerlemelerle doldurdum. Rengârenk balonlar uçurdum gök maviye. Pahalisına param yetmedi, kuru mama aldım barınaktaki kedilere. Köprü altında ısınmaya çalışan çocuklara verdim kalan paramı.

Bu, sadece benim yirmi dört saatim. Bu zaman dilimi sonunda demir tokalı deri bir kemerle kamçılanacak olsam da yalnızca bana ait bu süre. Bu vakit aralığında asiyim. Sınırsızım, deliyim. Çocuğun masumiyeti, mecnunun yitikliğim. Tepegözün kuvveti, Robin Hood’un cesaretiyim.

Saçlarımı alabros kestirdim. Kırmızı ruj, yosun yeşili far sürdüm. Çarpışan arabalara bindim. Sirkte trapezcileri izledim. Hayvanat bahçesine gittim. Zürafalarla söyleştim. Bir büyüteç buldum. Karıncaları izledim, saat kulesine çıktım. Zamanı geriye aldım. Emir Sultan Türbesinde ağaca çaput bağladım. Kent ormanına fidan diktim. Duvarlar üzerinde yürüdüm. Duvarın bittiği yerde duruldum.

Aldım kalemi kâğıdı elime. Şiir yazdım Deniz’in gözlerine. Köşe bucak geçtiğim caddelerdeki billboardları boyadım turuncuya pembeye. Baba yadigarı mızıkamı üfledim şahlanmış nefesimle. Yeni yetme delikanlılarla futbol oynadım, mahallenin birinde. Kaleci oldum gol yedim. Forvete geçtim gol attım. İndim çıktım. Debelendim yokuşlarda. Yerde tebeşir buldum. Çizgiler çizdim; sek sek oynadım karelerinde.

Şehir turuna çıktım müze, sergi, kitapçı. Bütün sahafları gezdim. Ücretsizdi, açık hava konserine katıldım. Alışveriş merkezlerini dolaştım. Bir şey satın almadım ama... Müsaade etti. Tanımadığım bir gencin bisikletiyle turladım. Küçük kız çocuğunun uçurtmasını uçurdum. Gözleri benimkiler gibi gök mavisiydi. Yağmur duasına çıktım. Yağmur yağdı. Gökkuşağı köprüsünün altından geçtim.

Günlerden Yağmur’du. Saatlerim sayılı, saniyelerim değerliydi. Bu yüzden uyumadım tüm gece boyunca. Dolunayı izledim tahta bankın üstünde. Çekirdek çitledim, avurtları çökmüş bir dedeyle. O konuşmadı, ben dinlemedim. Ben anlatmadım, o oralı olmadı. Sabaha doğru dede kalkıp gitti, ben güneşin doğuşunu izledim. Muhteşem güzellikteydi kızılığı. Gün Yağmur ertesine devrilmişti. Hava iyice ayazlamıştı. Ellerimi ceplerime koydum. Olmayan evimin yoluna koyuldum.

Bugün günlerden Yağmur. Biz, siz, sen, o, onlar yok. Vitrinde sadece “ben” tekil zamiri var iki turnak arasında.

Bir bakış uzattı sevdiceği kızın evine doğru. Hemen çaktı gözlerini, başını önüne yıktı, derin sükûnun devamına bıraktı kendisini. Efkârlı tüten bakışları buğulandı. Kapanan kirpiklerinin uçlarında onlarca ağırlığı hissettiren yaşlar asılıydı. Boşalttı gözlerinin yüklerini ve iri iri taneler halinde yuvarlandı yanaklarına doğru... Oradan da oturduğu kayanın üzerine düştü gözyaşları kızgın bir alev gibi.

Yine taşı tahammülü ve nihayetsiz bir şaşkınlığın laborası içinde baktı sevdiğinin evine doğru gözlerinin derinliklerine bakar gibi...

Sevdiği kızı istemeye göndermişti dünürçüleri...

O kim, bizim kızımızı istemek kim?

Anası yok!

Babası yok!

Yok da yok!

Çulsuz, beş parasız!

Daha neler neler söylemişler de söylemişler!..

Dünürçüleri de yerin dibine sokup sokup çıkarırlar...

Elçiye zeval olur mu?

Oturduğu taşın üzerinde gözlerini sevdiği kızın evine doğru yeniden dikmesine neden ise bir alkış tufanının kopmasıydı. Yüreği sızladı, dağıldı, yerinden uçtu Kafdağı'nın ardına... Ruhu bedeninden çıktı. İşte umutların tükendiği an. Nişan merasiminde yüzüklerin takıldığıнын işaretiydi ayyuka çıkan alkışlar ve ışıklar... İçli, derin bir nefes aldığı ciğerlerinden sadece cılız bir "Offf!" çıkabildi dudaklarının arasından... İlık ılık bir şeyler aktı içine, kursağında düğümlenen umutlarını, güçlkle yutkundu.

Bütün bedenini bir titreme sardı, tutunacak bir dalı bile yoktu.

Artık, yüreğini esir alan sevdasını eller saracaktı.

Bak, sevdiğin kızı zengin, makam sahibi birine verdik dercesine...

Çatla, patla...

Ohhhhhh! Vur patlasın, çal oynasın.

Amaaaannnn, yandan...

Gözleri doldu. İlk defa anasız, babasız olduğuna içerledi. Hemen arkası sıra tövbe etti. Evet, bir suçtu onlar açısından anasız, babasız ve meteliksiz olmak... Seven gönülleri ayırmak bir haksızlık değil cinayetti. Düştüğü bu haksızlığa karşı sessiz çığlıklarına sinen haykırıışları... Ağlamaktan gözlerinin ırmakları kurumuş, bakışları vaha arayışında ve umutları kırık...

Sevgisini yüreğinin en derinine gömdü betonlaşmışçasına... İşte sevdalı yüreklerin hazin bir ayrılışı daha. Kim bilir daha niceleri ayrılık rüzgârına kapılacaktı. Dudaklarının arasından "sevenleri ayırmayın" çıktı güçlkle...

Kan hızlı bir dolaşıma geçmişti damarlarında... Yüzündeki derinin üzerine düştü ateş... Hafifçe eğdi başını önüne, doğmayacak bir umut bulutlaştı gözlerinde. Dudakları büzüştü. Buğulu bir seyirle tekrar baktı sevdiceğinin evine doğru. Bir şeyler mırıldanmak istiyordu, içten dışa doğru ama sesi çıkmıyordu. Hafifçe eğdi başını önüne, ölü bir umut daha belirdi kederin bulutlaştırdığı gözlerinde. Yüreğine düşen yüksek derecedeki hararet inmek bilmiyordu.

Şiddetli bir volkan patlamıştı gönlündeki üstü kapalı duran yanardağda... Son günlerde acımasız akan lavları arasına karışmış akıyor, kıvranıyor ve yanıyordu.

Sabaha kadar oturdu kayanın üzerinde çaresiz düşüncelerle... Erken saate rağmen gökyüzü pürüzsüz, mavi bir örtüyle kaplı olması bile onu boğuyordu. Gökyüzü muhteşem, hava özlem dolu olsa da yüreği sonbaharın hüznünü sergilemekteydi.

Sabah ezanını okuyordu müezzin... "Allah'u Ekber, Allah'u Ekber" bir huzur doldu içine... "Hayırlısı... Evet, hayırlısı..." dedi kendi kendine... Yavaş adımlarla camiinin yolunu tuttu. Sabah namazını kıldıktan sonra yıkık dökük evine vardı. Buruşmuş, bez perdelerini çaktı. Gönüllü mahkûm etti kendi-

ni... Dış dünya ile bağlantısını kopardı ama arada bir pencereden içeri giren rüzgârın titrettiği donuk bir ışık yüzünü oynak parıltılarla aydınlatıyordu. Bu her aydınlanışta sevdiğinin hafızasındaki o güzel yüzü perdenin aralıklarından süzülüp içeri giriyordu sanki... İstırapla ezilen kalbinin acısından başka bir şey hissetmiyordu artık. Gamlı, hicran notalı iniltisi evin boş duvarlarında yankılandı. Sevda acısı en şiddetli vuruşuyla indirmişti darbesini.

Yüreğinin çarpıntısı bir türlü dinmiyordu. Tersine, sanki onu sınırlandırmak için daha hızlı çarpıyordu. Aşamayacağı bir sevda sancısına dönüştüğü hislerini yenemiyordu.

Üzerine yıkılan dünyanın enkazı altındaki çarpıntıları...

İçinde gün geçtikçe biraz daha devleşen ıstırapları...

Her gün kapılarının önünden geçer ve tül aralığından bakışlırdı dakikalarca... Her geçişte kalp atışları hızlı, adımlar ağır... Şimdi ise adımlar da kalp de hızlı atacak, ibre çıldırarak...

Bazen bir bıçak gibi keskinleşir rüzgâr. Hoyrat ıslıklar çalarak, kâbusun kamçısıyla dövmeye başlar pencereyi. Bazen, sükûtun nabzını tutarsın uğultuların inleyişinde. Sessiz akan gözyaşlarından inciler dizse de sevdanın ipliğine...

Gemisi alabora olan ve denizde kaybolan kaptanın yavuklusu gözlerini ufuklara diker, umuda bel bağlar... “Oysa benim umudum bile tükenmiş!” dedi yüreğinin ta derinlerinde...

“Kapılarının önündeki taşlı, topraklı, tozlu yoldan nasıl geçerim? Dalgalar gibi salınan tülün aralığından bakan ela gözlersiz nasıl yaşarım?” dedi kendi kendine...

Bir hafta da ancak kendine gelebildi. Toprak evinden çıktı. Gözleri güneşe yabancı... Şehre yabancı... Hatta dünyaya yabancı...

Adımlarını ağır ağır atıyordu ki gördüğü manzara karşısında yıkılmamak için kendini zor zapt etti. Sevdiği kız, nişanlısının koluna girmiş, sarmaş dolaş, etrafa gülücükler dağıtarak yürüyordu. Cadde boyunca arkalarından seyretti nemli gözlerle...

“Yiyip içtiğin senin olsun, bize gördüklerini anlat...” demiş büyükler. Biz her şeyi tükettiğimiz gibi bu güzel düşünce ve davranışları da tükettik ne yazık ki... Herkesleşmek yok olmaktır diyerek gördüğümü anlatma ve aktarma düşüncesiyle alıyorum kalemi elime.Tarihin aktarılması ise bana göre bırakılabilecek en güzel mirasların arasında. Bunu yapabilmek için de nereye dönsen buram buram tarih kokan bir bölgede yaşıyor olmak büyük bir şans. Ben de bu avantajı değerlendiriyorum ve uzak yakın demeden tarihî mekânları ziyaret ediyor, bu mekânlarla ilgili gördüğümü, duyduğumu, öğrendiğimi ve hissettiğimi yazarak somutlaştırmaya çalışıyorum. Göz ve gönül unuttur ama yazı kalır diyip çıkıyoruz yine yola... Yolculuğumuz planladığımız üzere Yanartaş'a, diğer adıyla Çıralı'ya doğru... “Olympos'un sönmeyen ateşi” diye tabir edilen doğal mekana...

Çıralı, Antalya'nın Kemer ilçesine bağlı, Olympos'la kumsalları birleşen, dağın eteğine kurulmuş butik bir sahil köyü. Berrak sulara sahip plajıyla yerli yabancı kalabalık bir ziyaretçi ve turist kitlesine sahip. Bizim gibi yakın çevreden gelenler günübirlik gelip gidebilir. Uzaktan gelenler ise Çıralı'da bulunan otellerde konaklama imkânı bulabilirler.

Gelelim farklı bir doğal güzelliği olan Yanartaş'a. Yanartaş; sahilden yaklaşık 3 km uzaklıkta bulunan, deniz seviyesinden 180 m yükseklikte olan, kayaların arasından çıkan, bileşenleri metan, azot ve karbondioksitten oluşan gazın yüzeye çıkarak oksijenle birleşmesi sonucu, 2500 senedir yanmaya devam eden farklı bir doğal güzellik. İster doğal güzellikleri olsun, ister antik kalıntılar olsun ziyaret ettiğiniz zaman, o yerin sosyal, siyasi, kültürel mitolojik geçmişi bilmek bambaşka bir anlam katıyor gözlemlerinize. Zihnen ve ruhen manevi boyutuna geçiyor, âdeta geçmişe yolculuk ediyorsunuz. İşte benim en sevdiğim nokta da burası.

Böyle bir mekâna gelinir de geçmişe yolculuk edilmez mi? Elbette edilir.Tarihin kapılarını aralayıp adım atmaya başladığım zaman bölge tarihinin MÖ 160'lı yıllara dayandığını öğreniyorum. Kuytu bir koya kurulmuş liman kenti oluşu bu yerin tarihteki popülerliğini bir kat daha arttırıyor. Ulaşılabilen tarihinde bölgede; Likyalılar, Romalılar ve Bizanslılar yaşamış. Sosyal ve siyasi tarihinden daha çok mitolojik tarihini bilmek, mekânla bağ kurmanız açısından önemli bir unsur.

Böyle sıra dışı bir doğal güzelliğin mitolojik bir hikâyesi olmaz mı? Olmaması mümkün değil...

Bir yandan bunları düşünürken dağın eteğindeki gişelere de gelmiştik. Gişe işlemlerini yapıp çam ağaçlarının gölgesinde, taş merdivenlerden adım adım çıkarken bir yandan da bölgenin hikayesi geçiyor zihnimden.

Efendim, Ephyra kralının oğlu Hipponoes av partisi yaptıkları bir sırada kardeşini öldürür. Bu nedenle Ephyra'dan sürülen Hipponoes Argos kralına sığınır. Argos kralı Bu genci Likya kralına gönderir. Likya kralı bu suçlu genci öldürmeye kıyamaz ve Olympos dağındaki aslan başlı, kedi kuyruklu ağzından alevler saçan, adı Chimera olan canavarın yanına atar. Hippamos canavarla savaşır ve onu yener. Yerin yedi kat dibine gömülen canavarın ağzından çıkan alevler Yanartaş'ta kayalardan çıkan alevlerdir.

Bu alevlere doğru taş merdivenlerden adım adım çıkarken bu hikaye düşüyor aklıma. Zaman zaman toprak yol, zaman zaman taş merdivenlerden çıkarak bir km kadar mesafeyi kat ediyoruz.Ve karşımızda kayalardan çıkan alevler...

Farklı kayaların arasında yanmaya devam eden alevleri izlerken ne kadar bilimsel olarak düşünelim de bir yandan da efsane dolanıyor aklımda. Batı uygarlığının bakış açısı... Ama bunun yanı sıra bambaşka bir çağrışım yapıyor bende Yanartaş; Hz.Mûsâ'nın ateşi... Kur'an kıssasında anlatıldığına göre Hz.Mûsâ ailesiyle birlikte Medyenden dönerken dağda bir ateş görür. Ateşin ne olduğuna bakmak için yanındaki-lerden ayrılır ve dağa doğru çıkmaya başlar. Ateşin yanına geldiğinde Allah ona hitap eder ve onu elçi olarak seçtiğini bildirir. Kavminin onun Allah'ın elçisi olduğuna inanması için mucizeler verir. Bunlar; âsâsını yere attığı zaman büyük bir yılan dönüşmesi ve elini koynuna sokup çektiği zaman bembeyaz olmasıdır. Bütün bu mucizelere rağmen küçük bir azınlığın dışında kavmi onu yalanlamıştır.

Topluma baktığımız zaman bugün de hâlâ pek çok şeyin değişmediğini görüyoruz. İnsanlar hâlâ gerçeklere gözlerini kapatıyorlar. Hâlâ hakikat yerine yalana inanmayı tercih ediyorlar.

Bütün bunları düşünürken bir yandan da etrafi gözlemlemeye devam ediyorum. Taşların arasından çıkan alevler ziyarete gelen ve hazır ateş bulmuşken sucuk pişiren, Marshmallow kızartan, termosla getirdikleri çayları yudumlayan insanlar... En güzel özellik ve güzelliklerinden biri de dağın yamacından deniz görünen manzarası... Doyasıya seyredip deşarj olmak oldukça zindelik katıyor insana.

Bu arada hemen o alanda bulunan, MS 6. yüzyıla ait bir erken dönem Bizans eseri olduğu anlaşılan kilise kalıntısı da dikkatimizi çekiyor. Kazı ve düzenleme yapılmadığı için oldukça harabe bir şekilde... Dış ve iç duvarlarının bir bölümü hâlâ ayakta. Hatta koridor tavanında renkli resimler bile görülebiliyor.

Bu doğal güzelliğin, tarihî kalıntıların, mitolojik hikâye ve Kur'an kıssasının yanı sıra, ziyaretimizin bahar mevsiminde olması tabiatın uyanışına da şahit olmamızı sağlıyor. Yol kenarlarında taşların arasında, yamaçta kendilerine buldukları küçük düzlüklerde boy vermiş papatyalar, çimenler, çam çiçeklerinin ve defne ağaçlarının kokusu, günlük yaşamın ruhumuzda oluşturduğu karmaşaya en azından bir nebze dinginlik veriyor. Benim için en hoş ve duygusal olanı da taş merdivenlerden inerken yabani sümbül çiçeklerini görmem oldu. Duygusal diyorum çünkü beni çocukluğuma götürdü. Ben küçükken babam dağlara gittiğinde elinde bir demet sümbül çiçeğiyle gelirdi. O çiçeklerin etrafa yaydığı muhteşem kokuyu tarif edebilmeyi çok isterdim. Bu muhteşem koku benim çocukluğumun en güzel hatırlarından biridir.

Bu hoş duygularla iniyoruz dağın eteğine. Gişelerin bulunduğu bu alanda yürüyüşün yorgunluğunu atmak isteyenler için, çam ağaçlarının altına koyulmuş masalar güzel bir imkan sağlıyor. Biz de bu fırsatı değerlendirip soluklanıyoruz biraz.

Her ziyarette olduğu gibi mekânın kattığı kendine özgü duygularla geçiyoruz dönüş yoluna. "Hani bir ateş görmüştü de ailesine şöyle demişti: 'Durun, gerçekten ben bir ateş gördüm; umulur ki size ondan bir kor getiririm veya ateşin yanında bir yol gösterici bulurum.'" (Taha, 10) ayetini terennüm ediyor dudaklarım. Evet, yeryüzünde gördüğümüz her şey Hz.Mûsâ'nın ateşi gibi bir tefekkür kaynağı olmalı bize. Zira yaratılan her varlık yaratıcısının varlığına delildir. Bizler de Hz.Mûsâ gibi payımıza düşen ibreti alıyoruz bu ateşten... Kim bilir bir sonraki nasibimiz ne olacak?

Gönlüm Yurdundur

Gönül ayrı düşme, gönlüm yurdundur.
Haydi durma aşkın, gülüne dokun.
Kerem ayağından gir de türküye
Kırık bağlamamın, teline dokun.

Ağyar olma yaklaş, beri gel hele!
Sevgini, sevdanı dolayıp dile
Heybende üç şiir, üç türkü ile
Firkatin uzayan, yoluna dokun.

Visâle muhtacım, naif sesine.
Türküler kokulu, gül nefesine
Koyma yâdın gayrı, kör kafesine;
Sevgi ağacımın, dalına dokun.

Aşk her şeye meydan okursa aşktır,
Gerisi yalnızca üç günlük meşktir,
Âşığa yâr varsa baraka köşktür,
Yârin ipek değil çuluna dokun.

Ölmeden ölmektir, yanmaktır sevda.
Vefayla bir ömür, kanmaktır sevda
Selâmla, sabahla, anmaktır sevda;
Korlu bir sevdanın külüne dokun.

Name yaz gönülden, kuşlar getirsin.
Feryat figanımı, kavlin bitirsin.
Başak versin bu aşk, dal dal yetirsin.
Nameni yollarken puluna dokun.

Celalettin Kurt